

כדור הארץ לזהט!

על ההתחממות הגלובלית, אמנת שינוי האקלים באו"ם, ומה ניתן לעשות בנידון?

גיא רטר וענבר רזניק, שנת שירות, בית ספר שדה גולן וחרמונים.

מאז 1860 טמפרטורת כדור הארץ עלתה בממוצע ב-0.3-0.6 מעלות צלסיוס וצפויה לעלות עוד כ-1-3.5 מעלות צלסיוס עד שנת 2100. ההתחממות הזו, גורמת לאירועי מזג אוויר קיצוניים ועלולה להוביל לעלייה במפלס פני הים (מדובר ב-200 מיליון בני אדם החיים בסביבת ים שיפגעו מכך ישירות), היעלמות איים, הצפות שטחים נמוכים, התפשטות מחלות, רעב, מדבור ועוד. במזרח התיכון, ההשפעות העיקריות על שינוי האקלים: עלייה במליחות של שכבת האקוויפר, ירידה במספר ימי גשם והתפשטות גבול המדבר צפונה.

בחודש שעבר, דצמבר 2015 התכנסו בפריז ממשלות העולם לחתום על הסכם מחייב לפתרון משבר עליית הטמפרטורות בעולם ופליטות גזי החממה. אמנת המסגרת של האו"ם בדבר שינוי האקלים שנכנסה לתוקף ב-1994 נועדה לקדם שיתוף פעולה בין-לאומית להתמודדות עם בעיית ההתחממות הגלובלית הנגרמת מזיהום אוויר. מאז ועד היום נחתמו מספר הסכמים, אבני דרך לגיבוש הסכם אקלים עולמי. בוועידת האקלים הגדולה ביותר של פריז 2015 אומץ הסכם חדש COP 21 ועל פיו, ההתחממות

הגלובלית תוגבל לפחות מ-2 מעלות צלזיוס, והאחריות על השגת היעד מוטלת על כל המדינות החברות באמנת האקלים, פרט לעניות ביותר. מדובר בהישג משמעותי, שמחלק את העשייה בין כל השותפים באמנה ולא מטיל את האחריות רק על המדינות המפותחות כפי שנעשה עד כה. בוועידה השתתפו כ-150 מנהיגים וראשי מדינות, מלווים במשלחות מטעם המדינות החברות באמנת האקלים.

אבי גבאי, השר להגנת הסביבה, נאם בכנס ראשי המשלחות לוועידת האקלים: "ההסכם מסמן עבור משקיעים ושווקים פתיחת הזדמנויות עסקיות בתחומי התייעלות אנרגטית, אנרגיות מתחדשות ותחליפים לדלקים מזהמים, ומדינת ישראל יכולה לקחת חלק משמעותי בפיתוח טכנולוגיות חדשות ופורצות דרך שיסייעו לעולם להגיע ליעדים עליהם הוסכם היום בפריז".

ובכן מדוע טמפרטורת כדור הארץ עולה?

לשאלה זו יש וויכוח בין שתי תשובות אפשריות.

רוב החוקרים סוברים כי גזי החממה המלאכותיים הנפלטים בעיקר מהתעשייה וממכונות הם הסיבה להתחממות. גזי החממה הם גזים רבים ובעיקר פחמן דו-חמצני המצטברים באטמוספירה ויוצרים אפקט חממה מוגבר. אפקט החממה הוא מצב שבו האטמוספירה מחזירה קרינה אינפרא אדומה אל כדור הארץ ומחממת אותו. ללא אפקט החממה כלל הטמפ' בכדור הארץ הייתה 33° צלזיוס. בגלל שמצטברים גזים באטמוספירה אפקט זה מוגבר והטמפ' הממוצעת עולה. ישנם חוקרים הסוברים כי הסיבות להתחממות העולמית הן סיבות טבעיות. פעילותם של הרי געש לדוגמה, ושינויים סולאריים. הפעילות המוגברת של השמש תורמת לחימום כדור הארץ. תאוריה נוספת טוענת שהעלייה ברמת הפחמן הדו-חמצני באטמוספירה היא תוצאה של התחממות כדור הארץ ולא הגורם, כלומר, ההתחממות היא התרחשות טבעית שבאה בעקבות יציאה מעידן הקרח הקטן.

צעדת האקלים, צילום: שרונה ודר

אז מה ניתן לעשות כדי לצמצם את ההתחממות העולמית?
לצרוך כמה שפחות דלק ולעבור ככל הניתן לאנרגיות
חלופיות(שמש רוח ומים), לעודד תחבורה ציבורית ובעיקר רכבות
ובכך לנסוע פחות ברכב הפרטי, להשתמש במוצרים ידידותיים
לסביבה ולנסוע באופניים במקום ברכב.

בית ספר שדה גולן לקח חלק בצעדת האקלים בחוף אמנון
שהתקיימה ב27.11.15 שעות ספורות לפני וועידת האקלים
בפריז. על רקע הכינרת, קיימנו לצד גופים ירוקים נוספים תחנת
הסברה ויצירה לתלמידי האזור: הכנו שבשבות ממוחזרות
ושיחקנו "כמה כדורי ארץ אני צריך למחייתי?". לאחר טיול בחופי
הכנרת, הילדים עברו בין התחנות יצרו, למדו ועסקו סביב שאלת
ההתחממות הגלובלית והמעבר לאנרגיה
מתחדשת.

בתקווה שילדים אלה יגדלו לעולם ירוק יותר.